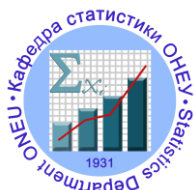

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА СТАТИСТИКИ

**«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 5

Частина II

**Одеса
2019**

УДК 311
ББК 60.6

Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: збірник наукових студентських праць. Випуск 5. Частина II. – Одеса, ОНЕУ. – 2019. – 224 с.

Автори:

Вітковська К. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Готліб І. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Милашко О. Г. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Ольвінська Ю. О. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Підгорний А.З. – к.е.н., професор, завідувач кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Погорелова Т. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Самотоєнкова О. В. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Тарасова К. І. – к.е.н., доцент кафедри статистики Одеського національного економічного університету,

Абалмасова М. П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Агапченко К. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Березорудський А. М. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Богомаз О. О. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Бойко В. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Бурлаєва В. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,

Воскобойнік І. І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Гаращенко О. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Зарічна Т. С. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Кот А. Г. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Любович А. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Манєва К. П. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мівшук Ю. І. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Мотишена В. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Рубель Г. А. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Стародубцева Т. В. – студентка обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету,
Унтілов В. В. – студент обліково-економічного факультету Одеського національного економічного університету.

У збірнику наводяться результати дослідження студентів та викладачів кафедри статистики щодо застосування сучасних статистичних методів для оцінки соціально-економічних процесів у деяких країнах світу, в Україні та окремих регіонах. Висновки та рекомендації авторів можуть бути корисними для викладачів, аспірантів і студентів, які займаються аналізом процесів, що відбуваються в суспільстві та економіці країни.

ЗМІСТ

Агапченко К.А., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз динаміки ліквідності комерційних банків України за період 2008 – 2018 рр.....	6
Бойко В.С., Вітковська К.В. Статистичний аналіз рівня безробіття в Україні.....	13
Агапченко К.А., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз динаміки грошової маси та грошового обігу в Україні.....	22
Березорудський А.М., Вітковська К.В. Статистична оцінка впливу факторів на рівень бідності населення.....	29
Абалмасова М.П., Готліб І.Г. Статистичний аналіз заробітної плати в Україні за 2010 – 2018 рр.....	36
Кот А.Г., Тарасова К.І. Статистичне дослідження доходів та витрат населення в системі оцінювання рівня життя.....	45
Абалмасова М.П., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз доходів та витрат населення деяких країн світу.....	55
Богомаз О.О., Самоусєнкова О.В. Аналіз діяльності інноваційних підприємств в промисловості України за 2012 – 2017рр.....	62
Гаращенко О.В., Підгорний А.З. Динаміка та перспективи розвитку вищої освіти в Україні.....	72
Мотишена В.В., Милашко О.Г. Статистичне дослідження структури та динаміки валового внутрішнього продукту.....	79
Зарічна Т.С., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз рівня людського розвитку в Україні.....	86
Воскобойнік І.І., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз рівня злочинності в Одеській області.....	92
Абалмасова М.П., Погорєлова Т.В. Статистичний аналіз фінансової діяльності підприємств Одеської області.....	99
Богомаз О.О., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження рівня цін в Україні.....	105
Бойко В.С., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження стану та розвитку страхового ринку в Україні.....	112
Мотишена В.В., Погорєлова Т.В. Особливості статистичного дослідження динаміки валютних курсів	120

Бурлаєва В.С., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження продовольчого ринку України.....	128
Любович А.А., Погорєлова Т.В. Статистичне дослідження земельних ресурсів та їх використання в Україні	134
Абалмасова М.П., Самотоєнкова О.В. Статистичний аналіз ринку інновацій в Україні.....	141
Агапченко К.А., Самотоєнкова О.В. Аналіз динаміки грошового ринку в Україні за 2008 – 2018 рр.....	147
Мившук Ю.І., Самотоєнкова О.В. Статистичний аналіз рівня доходів населення України.....	155
Рубель Г.А., Самотоєнкова О.В. Залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України.....	163
Любович А.А., Милашко О.Г. Партнерство України з Францією: статистичний аспект	171
Бурлаєва В.С., Милашко О.Г. Партнерство України з Німеччиною. Статистичний аспект.....	180
Унтілов В.В., Милашко О.Г. Партнерство України з Великою Британією. Статистичний аспект	185
Богомаз О.О., Ольвінська Ю.О. Статистичний аналіз використання інтернету в Україні	193
Бойко В.С., Ольвінська Ю.О. Порівняльний аналіз освіти в Україні та деяких країнах світу	198
Манєва К.П., Ольвінська Ю.О. Вплив інтернету на людський розвиток.....	207
Стародубцева Т.В., Ольвінська Ю.О. Вплив корупції на людський розвиток	212
Воскобойнік І.І., Вітківська К.В. Використання вибірових обстежень у соціальної статистиці	217

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ГРОШОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Агапченко К. А.¹, Самотоєнкова Ю. О.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Агапченко К. А., Самотоєнкова Ю. О. Аналіз динаміки грошового ринку в Україні за 2008-2018 роки. В статті проведено аналіз найбільш впливових макроекономічних показників, які відображають ефективність функціонування грошового ринку в Україні, а саме: динаміки грошових агрегатів, рівня безпеки функціонування грошового ринку, рівня монетизації економіки та швидкості обертання грошей.

Ключові слова: грошовий ринок, грошова маса, грошові агрегати, грошовий обіг, рівень монетизації, швидкість грошового обігу.

Agapchenko K. A., Samotoenkova E. V. Analysis of the dynamics of the money market in Ukraine for 2008-2018. The article analyzes the most influential macroeconomic indicators that reflect the efficiency of the functioning of the money market in Ukraine, namely: the dynamics of monetary aggregates, the level of security of the functioning of the money market, the level of monetization of the economy and the speed of money rotation.

Keywords: money market, money supply, monetary aggregates, money circulation, level of monetization, rate of money circulation.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Агапченко, К. А. Аналіз динаміки грошового ринку в Україні [Текст] / К. А. Агапченко, Ю. О. Самотоєнкова // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 5. Частина II – Одеса, ОНЕУ. – 2019. – С. 147 – 154.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Україна на сучасному етапі її розвитку перебуває в ускладнених ринкових відносинах. Для пошуку шляхів зменшення хаотичності економічних процесів стає необхідним дослідження грошового ринку. За останні роки банківська, грошова та платіжна система країни зазнала радикальних змін, що відображає сучасні тенденції економічного розвитку, які сконцентровані на трансформаційних процесах. Для стабілізації економіки країни на макроекономічному рівні вкрай необхідним стає використання потенційних можливостей грошового ринку.

Аналіз досліджень і публікацій останніх років. Проблема впливу

грошового сектору на економіку країни була і залишається актуальною. Дослідженню особливостей функціонування грошового ринку присвячені праці багатьох сучасних вітчизняних дослідників, якими є: А. С. Гальчинський, В. М. Геець, А. А. Гриценко, Б. С. Івасів, Н. В. Дорофєєва, Р. В. Кисельов, В. Д. Лагутін, В. І. Міщенко, А. М. Мороз, М. І. Савлук, Т. С. Смовженко, В. С. Стельмах, С. А. Циганов, А. А. Чухно. Серед зарубіжних учених-економістів і практиків можна виділити таких дослідників, як Дж. Робінсон, Р. Лукас, М. Фрідман, Дж. Хікса, Л. Харріс.

Проблема впливу грошового сектору на економіку країни була і залишається актуальною.

Незважаючи на велику кількість наукових розробок, що мають важливе теоретичне та практичне значення для оцінювання грошового ринку України, ще багато питань потребують подальшої розробки та статистичного обґрунтування. Комплексне статистичне вивчення сучасного стану грошового ринку України потребує детального аналізу з метою виявлення найбільш суттєвих проблем та визначення конкретних напрямів реформування грошової системи в інтересах розвитку національної економіки.

Метою роботи є аналіз динаміки грошового ринку в Україні у розрізі зміни грошових агрегатів протягом 2007-2017 рр., рівня безпеки функціонування грошового ринку, рівня монетизації економіки та швидкості обертання грошей протягом 2008-2018 рр.

Виклад основного матеріалу. Процеси розвитку економіки потребують постійного вливання додаткових грошових ресурсів для задоволення потреб населення, суб'єктів господарювання та забезпечення розвитку держави. У цьому контексті сукупність економічних відносин, пов'язаних з переміщенням грошових ресурсів від їх продавця до покупця під впливом попиту та пропозиції, що опосередковується банківськими та спеціальними фінансово-кредитними інститутами, визначає місце та роль грошового ринку у ринковій економіці. Переважна більшість зарубіжних і вітчизняних науковців та економістів практиків визначають грошовий ринок як частину фінансового ринку, де здійснюються переважно короткострокові (від одного дня до одного року) депозитно-позикові та валютні операції, що обслуговують, головним чином, рух оборотного капіталу фірм, короткострокових коштів банків, установ, населення і держави [1; 8;10].

Зарубіжні вчені, зважаючи на власний багаторічний досвід розвитку грошового ринку, виділяють у його складі: 1) онкольний ринок (Call Money Market) – терміном до 7 днів; 2) кредитування під забезпечення (Collateral Loan Market) – терміном в кілька місяців під забезпечення цінних паперів; 3) ринок банківських акцептів (Acceptance Market); 4) вексельний ринок (Bill Market); 5) ринок комерційних паперів (Commercial papers) – його первісний термін погашення зазвичай від семи до сорока п'яти днів; 6) ринок депозитних сертифікатів (Certificates of deposit); 7) кредитування за

договорами РЕПО (Repurchase agreements) – більшість угод РЕПО здійснюється з державними цінними паперами, хоча деякі з них можуть передбачати такі короткострокові цінні папери, як комерційні папери та оборотні депозитні сертифікати; 8) міжнародний грошовий ринок (International money market securities) – так звані ринки Євровалют [11]. З огляду на це, вітчизняні науковці за функціональною ознакою узагальнюють грошовий ринок у наступних сегментах: обліковий ринок, міжбанківський ринок та відкритий ринок. У вітчизняній теорії фінансового ринку обліковий ринок визначають як частину грошового ринку, де між кредитними інститутами здійснюються короткострокові операції купівлі-продажу векселів і цінних паперів з термінами погашення, як правило, до одного року [6].

Грошовому ринку властиві елементи звичайного ринку – попит на гроші, пропозиція грошей та ціна – рівень відсотка на позичені кошти або валютний курс. Попит на гроші формується з потреби у грошах для забезпечення достатнього рівня платоспроможності і ліквідності у ділових стосунках та платежах за комерційними угодами і, окремо, з потреби у грошах для здійснення заощаджень. Зважаючи на існування національних особливостей, до основних чинників, що визначають попит на гроші, можна віднести: 1) орієнтацію економіки на імпорт товарів (спричиняє попит на валюту); 2) нерозвиненість фондового ринку, який не дає повноцінних еквівалентів (цінних паперів) грошам; 3) низьку довіру до банківської системи, що призводить до зростання обсягів готівки та скорочення швидкості обігу грошової маси; 4) недостатньо ефективну монетарну політику держави, яка спричиняє зниження мотивації і можливостей заощадження; 5) зростання ролі тіньового сектору, що спричиняє надмірний попит на світові валюти і розширення масштабів товарообмінних операцій. Пропозиція грошей на грошовому ринку визначається кількістю грошей в обігу, а її структура – співвідношенням різних грошових агрегатів (M0, M1, M2, M3). На пропозицію грошей впливають: ціна (відсоткова ставка) за надання у користування грошові кошти; розмір гарантій повернення коштів; зростання попиту в зв'язку зі зростанням виробництва тощо.

Динаміка грошових агрегатів України за 2008-2018 рр. наведена на рис. 1 (розраховано на основі даних монетарного огляду НБУ [9]).

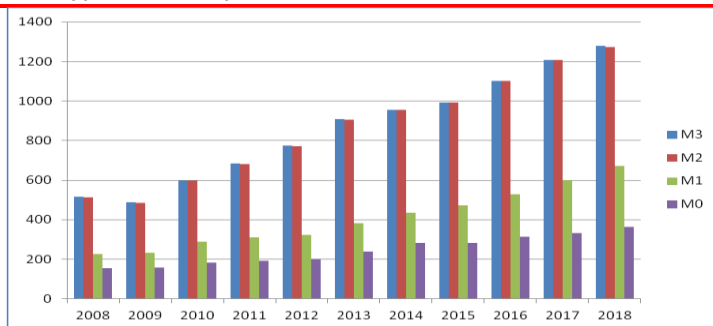

Рис. 1. Динаміка грошових агрегатів в Україні в період 2008-2018 роки, млн. грн.

Таким чином, в Україні станом на початок 2019 року в готівковому обігу перебували гривневі банкноти і монети на загальну суму 363,63 млрд. грн., що на 31,08 мільярда гривень або на 9,35% більше показника на початок 2018 року. У 2018 році порівняно з 2008 роком тобто за 10 років, рівень агрегату М3 збільшився на 761,91 млн. грн., М2 на 761,44 млн. грн., М1 на 446,15 грн., а М0 – на 69,95 млн. грн.

Результати аналізу динаміки грошових агрегатів в Україні демонструють зростання за всіма показниками, яке відбувалося нерівномірно, і в темпах зростання не спостерігається певної закономірної тенденції. Рівномірне підвищення агрегатів мало місце в 2013 та 2016 роках. В 2011 році спостерігаються більш швидкі темпи зростання агрегатів М2 та М3, тобто тенденція до заощадження є більш вираженою. В 2014 році спостерігається більше зростання готівкових та ліквідних грошей, аніж строкових та довгострокових вкладень. В 2018 році темпи зростання переказних депозитів були більш швидкими, ніж інших показників, що може свідчити про перехід до безготівкових розрахунків. Загалом за 10 років зростання сукупної грошової маси склало 761,91 млрд. грн., тобто майже в 2,5 рази.

Вважається, що чим нижча частка наявних в обороті готівкових грошей у загальній грошовій масі, тим ефективніше діє національна грошова система. В економічно розвинених країнах частка готівки в структурі грошової маси не повинна перевищувати 3 – 9% [3].

В таблиці 1 наведена питома вага агрегатів М0 та М1 в агрегаті М3 в Україні за 2008-2018 роки.

Таблиця 1

Питома вага агрегатів М0 та М1 в агрегаті М3 в Україні за 2008-2018 роки

Рік	Питома вага М0 до М3, %	Питома вага М1 до М3, %	Абсолютне відхилення показника М0, млрд. грн..	Абсолютне відхилення показника М3, млрд. грн.
2008	30,01	43,65	-	-
2009	32,37	47,97	22,70	-28,43

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

2010	30,61	48,49	25,96	110,57
2011	28,11	45,37	9,68	87,64
2012	26,29	41,8	10,58	87,68
2013	26,16	42,22	34,53	135,80
2014	29,57	45,52	45,17	47,73
2015	28,44	47,5	44,90	337,33
2016	28,51	48,06	31,72	108,64
2017	27,51	49,77	18,16	106,16
2018	28,46	52,54	31,08	68,78

За даними таблиці 1 в Україні готівково-грошовий обіг займає більш значне місце, що не є позитивним явищем. Так, за період 2008 – 2018 роки питома вага готівкових коштів (агрегату М0) коливалася від 26,1% до 32,4%. Станом на 1 січня 2019 року в Україні 28,5% грошової маси обертається поза банками, тобто майже третина коштів не контролюється банківською системою.

Важливою характеристикою економічної системи держави, що відображає ступінь її забезпеченості ліквідними активами, які здатні виконувати функції засобу обігу та платежу (грошовою масою), є рівень монетизації економіки. Рівень монетизації економіки – це макроекономічний показник, який характеризує ступінь насиченості національної економіки грошовою масою, необхідною для забезпечення виробництва і реалізації ВВП, погашення боргових зобов'язань. Тобто монетизація – це засіб забезпечення та задоволення платоспроможного попиту на гроші, зокрема на грошовий капітал, всієї економіки країни як єдиного цілого. Підвищення її рівня поліпшує товарно-грошову збалансованість в економічній системі, забезпечує реалізацію ВВП та своєчасне проведення розрахунків між підприємствами, створює умови для відходу від проведення бартерних операцій, підвищує ліквідність суб'єктів господарювання. Позитивними наслідками від підвищення рівня монетизації для банківської системи є зростання її ресурсної бази, збільшення обсягів кредитних та інвестиційних операцій кредитних установ. При цьому важливим є те, що зростання інвестицій в економіку відбувається за рахунок внутрішніх джерел, що зменшує залежність від можливості отримання зовнішніх запозичень. Монетизація економіки визначається як відношення грошової маси (готівка і кошти на рахунках підприємств і внесків населення в банках) до обсягу валового внутрішнього продукту (ВВП).

Дослідження рівня монетизації та його динаміки дає змогу оцінити реакцію грошової пропозиції на зміну попиту на гроші, а також виявити нагромадження інфляційного потенціалу у формі дисбалансу в грошовій сфері, що може проявитись у розкручуванні інфляційної спіралі в майбутньому. В розвинутих країнах рівень монетизації становить 70-80% [2].

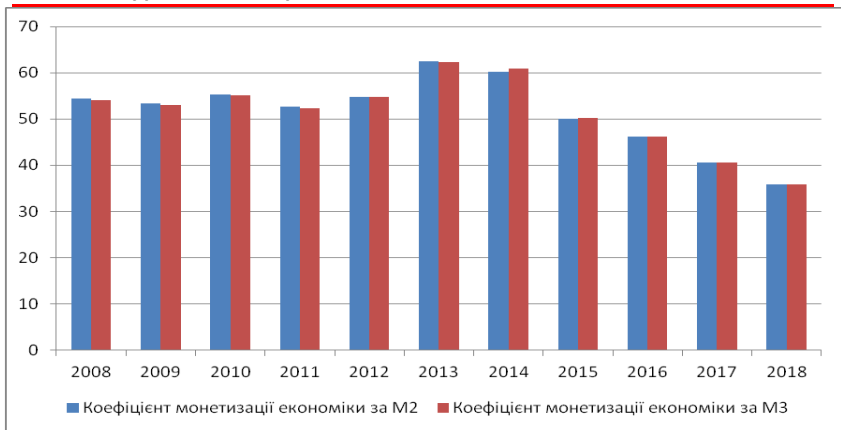

Рис.2. Динаміка зміни коефіцієнта монетизації економіки України

Як видно з даних, наведених на рис.2, рівень монетизації коливається. Найбільше значення показника монетизації економіки в Україні протягом 2008-2018 рр. спостерігається у 2013 році – 62,29%, а найменше у 2018 році – 35,79%. З 2013 року намітилася тенденція до ще більшого зниження рівня монетизації. Достатній рівень монетизації є дуже важливою передумовою стабільного поступального розвитку економіки країни, оскільки лише за умови наповнення каналів грошового обігу потрібними коштами можливе нормальне функціонування виробничо-господарського комплексу держави, розвиток фінансового ринку, банківської сфери, нагромадження заощаджень населення, збільшення інвестицій. В Україні така динаміка показника може бути пов'язана із прискореними темпами інфляції. Тому необхідно обмеження грошової маси відповідно до реального попиту на гроші задля зниження інфляції та створення передумов для збільшення коефіцієнта монетизації та насичення економіки грошима до нормальних розмірів.

Показник співвідношення готівкових коштів (M0) до ВВП визначає безпеку функціонування грошового ринку, нормативне значення якого не повинно перевищувати 4% [7]. На рис.3. надано результати дослідження рівня безпеки функціонування грошового ринку на основі динаміки співвідношення агрегатів M0, M1 та ВВП.

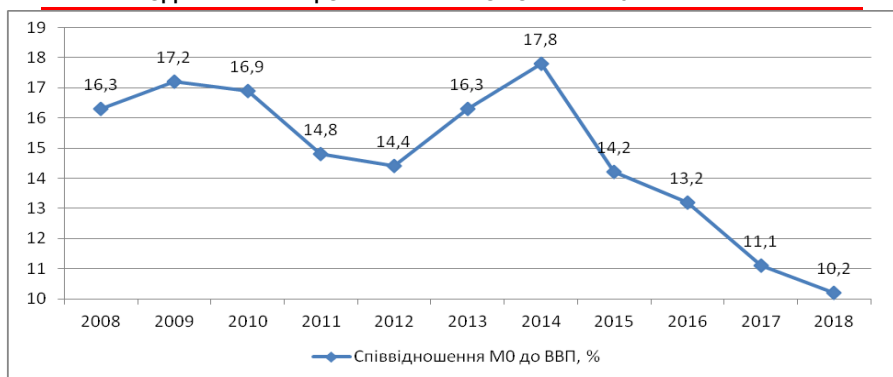

Рис. 3. Динаміка рівня безпеки функціонування грошового ринку за 2008-2018 роки

Таким чином, в Україні з 2008 по 2009 роки мало місце зростання значення співвідношення M0 до ВВП, з 2010 по 2012 роки цей показник спадав, потім його значення знову почало зростати, і з 2014 по 2018 роки простежується тенденція до зменшення рівня зазначеного співвідношення. Наведені дані також свідчать про те, що показник співвідношення M0 до ВВП перевищує нормативне значення більше, ніж втричі.

Ще одним показником, який характеризує розвиток національної економіки з точки зору інтенсивності використання запасу грошей в обігу для товарів та послуг, є швидкість обігу грошової одиниці (рис. 3).

Стан вітчизняної економіки характеризує показник швидкості обігу грошової маси, який демонструє насамперед інтенсивність використання запасу грошей в обороті для оплати товарів та послуг, що реалізуються. Значення показника швидкості обігу грошей вважається достатнім у випадку, якщо кожна грошова одиниця обертається приблизно 2 рази за рік [5].

Зміна швидкості обігу грошей суттєво впливає на пропозицію грошей в обігу і цим впливає на платоспроможний попит і на витрати обігу, ускладнює чи полегшує регулювання грошового обігу, дає узагальнююче відображення зміни інтенсивності економічних процесів [4].

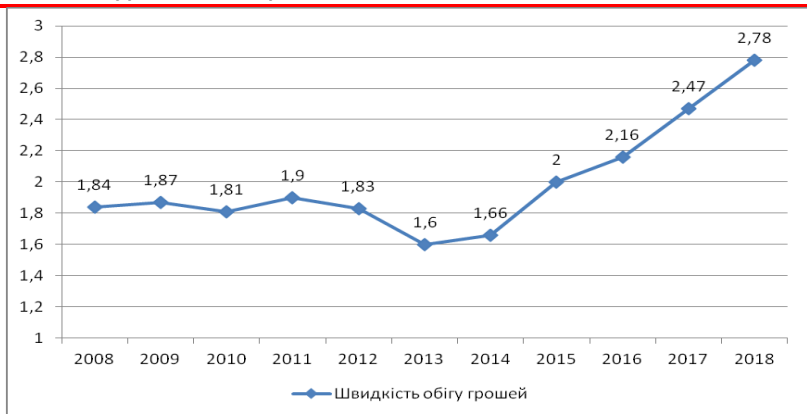

Рис. 4. Динаміка швидкості обігу грошей в Україні України у 2008-2018 роки

Як видно із даних, що наведено на рис.4, значення показника швидкості обігу грошової маси в Україні у 2008-2018 рр. знаходиться в межах нормативного значення, з 2015 року відзначається тенденція до прискорення.

Висновки. Проведений аналіз зміни динаміки грошового ринку в Україні за період з 2008 по 2018 роки показав, що на сьогодні в Україні 28,5% грошової маси обертається поза банками і не контролюється банківською системою. Незначні темпи зростання грошових агрегатів пов'язані з жорсткістю монетарної політики НБУ, посиленням девальваційних тенденцій. Найвагомішою причиною зростання частки наявних в обороті готівкових грошей є втрата довіри юридичних і фізичних осіб до банківської системи. Показник співвідношення М0 до ВВП за період, що аналізується перевищує нормативне значення більше, ніж втричі. Значення показника швидкості обігу грошей протягом 2008-2018 років коливалося у межах від 1,66 до 2,78, такий рівень вважається достатнім. З 2014 року намітилася тенденція до його зростання. Зазначене свідчить, що поряд з несприятливими макроекономічними факторами на вітчизняному грошовому ринку досі мають місце суттєві недоліки грошово-кредитної політики держави, які перешкоджають відновленню цінової стабільності і потребують як найшвидшого подолання. Перспективами подальших досліджень є пошук можливостей високоточного прогнозування динаміки інструментів грошового ринку України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арбузов С. Г. Банківська енциклопедія / С. Г. Арбузов, Ю. В. Колобов, В. І.

- Міщенко, С. В. Науменкова. – К. : Центр наукових досліджень НБУ: Знання, 2011. – 504 с.
2. Бова Н. В. Динаміка змін грошової маси та її вплив на формування депозитної політики банку / Н. В. Бова // Молодий вчений. – 2015. – № 10(25). – С. 91-94.
3. Божанова О. В. Аналіз стану грошової маси в Україні / О. В. Божанова // Молодий вчений. – 2016. – № 3(30). – С. 19-23.; Ігнатова О. М. Статистичний аналіз готівкового обігу в Україні та його вплив на вартість національної грошової одиниці/О. М. Ігнатова, О. В. Касьян // Економіка та держава. – 2013. – №6. – С. 53 – 56.
4. Гроші та кредит: компетентність і реалізація грошово-кредитної політики в Україні: монографія / В. С. Пономаренко, О. М. Колодізев, В. Ф. Тищенко та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Пономаренка В. С. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2014. – 416 с.
5. Грошово–кредитна та фінансова статистика [Електронний ресурс]. / Офіційний сайт Національного банку України. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65833 - (дата звернення: 14.03.2019).
6. Еш С. М. Фінансовий ринок: навч. посіб. [Текст] / С. М. Еш – К.: Центр учбової літератури, 2009. — С. 192., с. 203.
7. Педерсен І. О. Оцінка стану грошової маси в Україні / І. О. Педерсен // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції – 2012. – № 6. – С. 83-87., с. 84.
8. Савченко Т. Г. Структура та інструменти грошово-кредитного ринку [Електронний ресурс] / Т. Г. Савченко, Я. О. Піонтковська //Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2013. – Вип. 37. – С. 169– 180. – Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/pprbsu_2013_37_2010.
9. Статистичні матеріали Національного Банку України. – Монетарний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58037 - (дата звернення: 16.03.2019).]
10. Школьник І. О. Фінансовий ринок України: сучасний стан і стратегія розвитку [Текст] : монографія / І. О. Школьник. – Суми: УАБС НБУ, 2008. – 348 с.
11. Elements of Money Market | WIFIBD [Electronic resource] – Mode of access: <https://wifibd.wordpress.com/.../elements-of-money-market>
12. Підгорний, А. З. Статистика ринків: навчальний посібник / А. З. Підгорний, О. В. Самотоєнкова. - Одеса: Атлант, 2014. – 408 с.

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ПРАЦЬ

«СТАТИСТИКА – ІНСТРУМЕНТ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

ВИПУСК 5

Частина II

Одеса
2019